ערכין (ערכין ב.ן, ד) [ערכין ב.], ד ב.ן, ד) [ערכין יב.], ד) [ל"ל מריז "

נ) ור"ה ג:ן, ם) ודניאל ין,

מומת רש"י

מלך והדיוט. היה שלמה, לא חזר שוב למלכותו (גיטין סח:

גיטיו שם שר"ל כעיו מלכות

עס יהויכין בשבע. נשנה שביעית לכיבוש יהויקים, גלו בשמונה. כלומר

שאותה גלות היתה בשנה

שמינית למלכות נבוכדנלר

דשנה שניה למלכותו כיבש

הויקים כדמפרש לקמן,

עם לדקיהו והיא היתה חרבות ירושלים והיא היתה שנת י"ח לכיבוש יהויקים

והיא שנת י"ט לנבוכדנלר

נורריו יר.). דאמר מר.

נסדר עולס (שם). כיבש יהויקים. לאו גלות היא, דלא הגלה שום אדם אלא

כבשו לעבד תחתיו ועבדו

שלש שנים כדכתיב (מ"ב

טלט שנים כיננתים (ת' ב כד) ויהי לו יהויקים עבד שלש שנים וישב וימרד בו

ג' שנים כדכתיב בדניאל

יהלא לא מלד נבוכדנצר עד

עם יהודה בשנה הרביעית

ליהויקים היא השנה הראשונית לנבוכדנצר, אם

הרחשונית ננפוכדונני, חם כן מה תלמוד לומר בשנת שלש, למרדו, שהיא ששית

שנט, ונוורו, שהיח לפני לכיבושו והילוכו לבנל והמליך יהויכין מחמיו וכמיב בסוף דברי הימים ולתשובת השנה וגרי אלמא בשנת שבע לכיבוש ראשון

של יהויקים גלה יהויכין, וכתיב בסוף מלכים ויצא אליו יהויכין מלך יהודה וגרי אלמא שביעית לכיבוש

יהויקים היא שמינית למלכות נבוכדנלר והיינו

דאמרינן שנה שניה כיבש

רביעית

בתחילתו לחלרות בתחינתו בשנת שנש למלכות יהויקים בא נבוכדנלר ירושלים, ותניא בסדר עולם אפשר לומר כן

בשנת

בשמונה עשרה

. ראוחווה אשונה שמלך על הנוליווית*ה. גלו. ישכאל*

(> סרין, ל) [אסתר ג], () [אסתר ט], מ) [פרק ד],

סרין, ו) ומ"ב כדן, ז) [פרק נב], ח) [שס], ט) [ירמיה לט], י) [ל"ל חד סימן שלמה סנחריב דריוש כורש: לא סליק מלכוסיה. לא השלים בסופו למדנו שבשנה שניה למלכותו כיבשו: נשא אויל מרודך מלך גמ' כל הוה ירושליס: (3) שם הא הויא שבע דלא מלך: (ג) רש"י ד"ה כשנתיישבה מלכותו שהרי נטרד כדאמרינן במסכת גיטין (דף סח:): הניחא למאן דחמר וכו'. במס' גיטין פ' מי שאחזו: על העליונים. על השדים: כשבת המלך. משמע בתחילת מלכותו והדר כתיב בשנת שלש: כשנתיישבה דעתו. שמתחלה היה (סימן שסד"ך) ותו ליכא והא איכא שלמה לא סליק מלכותיה הניחא למ"ד שמלך והדיום אָלא למ"ד, מלך והְדיום ומלך מאי איכא דואג שיצאו ישראל מתחת ידו כשיגמרו שבעים שנה לגלות בבל ועכשיו נתיישבה (ג): מאי היא. חושבניה דבלשלר וטעותיה: לפי מלאות למימר שלמה מילתא אחריתי הוה ביה **לבבל.** כסבור הוא למלכות בבל שמלך על העליונים ועל התחתונים שנאמר יושב שלמה על כסא ה' והא הוה סנחריב מיום שנטלה בבל מלכות וזה נבוכדנלר נטל מלכות מאסר חדון מלך אשור: דכתיב ²מי בכל אלהי הארצות האלה אשר חשב. בלשלר מ״ה דנבוכדנלר וכ״ג דאויל מרודך: ותרתי דידיה. הצילו את ארצם מידי הא (6) איכא ירושלים דלא כבשה והא איכא דריוש דכתיב ידריוש

מגילה נקראת פרק ראשון מגילה

מלכא כתב לכל עממיא אומיא ולישניא די

איכא 🕫 איכא ארעא שלמכון יסגא הא

שבע דלא מלך עלייהו דכתיב ישפר קדם דריוש והקים על מלכותא לאחשדרפניא

מאה ועשרין והא איכא כורש דכתיב יכה

אמר כורש מלך פרם כל ממלכות הארץ

נתן לי ה' התם אשתבוחי הוא דקא משתבח

בנפשיה: יבימים ההם כשבת המלך וכתיב

בתריה יבשנת שלש למלכו אמר רבא מאי

כשבת לאחר שנתיישבה דעתו אמר בלשצר

חשב ומעה אנא חשיבנא ולא מעינא מאי

היא דכתיב יכי לפי מלאת לבבל שבעים

שנה אפקוד אתכם וכתיב ילמלאות לחרבות

ירושלם שבעים שנה חשוב ארבעין וחמש

דנבוכדנצר ועשרים ותלת דאויל מרודך

ותרתי דידיה הא שבעים אפיק מאני דבי

מקדשא ואשתמש בהו ונבוכדנצר מנלן

דארבעין וחמש שנין מלך דאמר מר ¹²גלו בשבע גלו בשמונה גלו בשמונה עשרה

גלו בתשע, עשרה גלו בשבע לכיבוש

יהויקים גלות יהויכין שהיא שמונה

לנבוכדנצר גלו בשמונה עשרה לכיבוש

יהויקים גלות צדקיהו שהיא תשע עשרה

לנבוכדנצר דאמר מר ישנה ראשונה כיבש

נינוה שניה כיבש יהויָקים וכתיב ייויהי

בשלשים ושבע שנה לגלות יהויכין מלך

יהודה בשנים עשר חדש בעשרים וחמשה

לחדש נשא אויל מרודך מלך בבל [בשנת מלכותו] את ראש יהויכין מלך יהודה ויוצא

אותו מבית הכלא תמני ותלתין ושבע הרי

ארבעין וחמש דנבוכדנצר ועשרין ותלת

דאויל מרודך גמ' ותרתי דידיה הא שבעין

אמר השתא ודאי תו לא מיפרקי אפיק מאני

רבי מקדשא ואשתמש בהו היינו דקאמר ליה

דניאל יועל מרי שמיא התרוממת ולמאניא

די ביִיתיה היתיו קדמֶך וכתיב יביה בליליא

קטיל בלשאצר מלכא [כשראי] וכתיב

13 מראה קבל מלכותא כבר שנין שתין

בכל וגו' (ו). למדנו שמלך אויל מרודך בשנת ל"ז לגלות יהויכין וכבר

מלך נבוכדנלר שמונה שנים קודם גלות יהויכין שמונה ול"ז הרי מ"ה

וכ"ג דאויל מרודך וב' דבלשלר: אפיק מאני דבית המקדש. בשנת

שלישית למלכותו: המר. החשורוש

איהו ודאי מיטעא טעי: אנא חשיבנא

כו' לגלום בבל. מחילת גולה שהגלה

את יכניה: כמה בלירן. משבעים

משנת שתים לבלשלר תמני אותן

שמונה שנים שמלך נבוכדנלר לפני

הגלותו את יכניה שלא היה לו

לבלשלר למנותן ומנאן: השב.

החשורוש מב׳ לבלשלר עד שלש שלו:

ועייל. הנך תמני תחותייהו: חדא

דבלשלר. דהרי (t) משנת שתים

שלמו שבעים שנה לפי מניינו ושוב

מנה שלישית: וחמשה דדריוש המדי

וכורש הפרסי. דכתיב ודריוש מדחה

קביל מלכותה (דניהל ו) והחריו מלך

כורש הראשון שנתן רשות לבני

הגולה לעלות שנאמר כה אמר כורש

וגו' (עורא א). וקסלקא דעתך השתא

שמלכו בין שניהן ה' שנים אע"ג

דלה כתיב בקרה: ותרתי דהחשורוש.

כבר עברו לו שתי שנים: מחרבות

ירושלים. גלות לדקיהו שנשרפה

העיר ובו בהדיא כתיב דלחרבות

ירושלים בעי למימניה דכתיב בספר

דניאל (ט) למלאות לחרבות ירושלם

שבעים שנה: י) חדיסר. שכך עמד

הבית אחר גלות יכניה: איהו כמה

מלך הרביסר. דכתיב בשנת שתים

עשרה הפיל פור הוא הגורלי ולשנה

אחרת נעשה הנס הרי י"ג (ח) דמלכי

אומות העולם מתשרי מנינן ונתחדשה

השנה בתשרי וכתיב לשנה אחרת

לקיים את אגרת הפורים הואת השנית⁶

הרי י"ד: בחדין. בימי כורש בטילת

עבידת בית אלהא שלוה כורש לבנות

וחזר בו על ידי לרי יהודה ובנימין

כמו שכתוב בספר עזרא מי עד שנת

תרתין למלכות דריוש השני שמלך

אחר אחשורוש ונקרא שלשה שמות

דריום כורם הרתחשסתה י: שנים

מקוטעות היו. אותן שנים שמנינן

למעלה יש בהן שנבלעו משל אחרון

(ט) בראשון כגון לדריוש המדי וכורש

שמנינו להם ה' שנים לא תמלא אלא

ד' דכתיב בשנת אחת לדריוש בן

אחשורוש בספר דניאל (ט) בשנת

שלש למלכות כורש וגו'ם) ותניא בסדר

עולם לא מצינו למדי שנה בכתובים

אלא זו בלבד ולכורש מצינו שלשה

שנים בספר דניאל בשנת שלש למלכות

כורש וגו' ותניא נמי בסדר עולם כורש

מלך ג' שנים מקוטעות הרי שמנית

שנה יתירה וגם (י) דבשנות נבוכדנלר

ואויל מרודך נבלעה שנה וכנגדו

ונוכשיו רעתו הס"ד: (ד) ד"ה גלו ותיבת נבוכדנלר נמחה: בא"ד בשנה שניה מו כדאמרינן ן ולא הגלהו כו' לקמן ולא הגלהו כוי חורצות ירושלים דהויא י"א שנה וכו' כדכתיב ויהי: (ו) ד"ה נשא אויל ייסי: (ז) דייה נסס סויכ מרודך מלך בכל וגו' בשנת מלכותו למדנו: (ז) ד"ה חדל וכו' בשנת שתים וכוי ושוב מלך שנה שלישית: (ח) ה"ה מיהו כמה וכוי הרי י"ג דהא למלכי מומות: (ט) ד"ה שנים מקוטעות וכו' משל אחרון בשל . אתשורוש מזרע מדי ולא אחשורוש המלך ותיבות בספר דניאל בשנת שלש למלכות כורש וגו' נמחק: (י) בא"ד וגם בשבות נצוכדנלר וכו' בשנות נכוכדנלר וכו׳ שתים לדריוש האחרון :סמ״ל רבינו חנגאל

בשבת, כשנתיישבה דעתו. אמר בלשצר מנה וטעה. אנא מנינא ולא טעינא. אתכם, אמר בלשצר f) מאי (לבבל) למלכות בבל. חשב ארבעים וחמש . בשבע לכיבוש יהויקים ושהיא) שנת שמונה קובו כו בנו. שנאנו אשר היה על על כל עם יהודה על כל עם יהודה בשנה הרביעית ליהויקים בן יאשיהו מלך יהודה היא השנה הראשונית לנבוכדער מלך בבל, בשנה וכבש יהויקים החמישית למלכו, נמצאו יהויקים היתה אחת עשרה שנה שנאמר ואחת עשרה שנה מלד בירושלים. ראשונה כיבש נינוה שנייה כיבש יהויקים, וכיון שמת למלכו. נמצא שמונה משכיבש יהויקים עד וזהו פירושו גלו בשבע לכיבוש יהויקים שהיא שנת שמונה לנבוכדנצר. יהודה בא נבוכדנצר מלך בכל ירושלים ויצר עליה. כבר פירשוהו רבותינו בשנה הרביעית ליהוייקים מלך נבוכדנצר. גלו בשמונה עשר לכיבוש הויקים שהיא שנת תשע ובחדש החמישי בעשור

דאשכחן דבלשלר מלך חלת שנין דכתיב בספר דניאל (ח) בשנת שלש למלכות בלשלר המלך חזון נראה אלי אני דניאל וגר': גלו בשבע גלו בשמונה. חד גלות הוא וקראי קה דריש כתיב בגלות יהויכין בשנת שמונה (ד) למלכות נבוכדנלר בסוף ספר מלכיסו) ובספר ירמיה בסופוי אשר הגלה נבחראדן בשנת שבע אלא שמונה למלכות נבוכדנצר ושבע לכיבוש יהויקים שכבשו תחתיו בשנה שניה למלכותו (ס) ולא הגלהו ויהי לו עבד שלש שנים וי״ח וי״ט כתיב בגלות לדקיהו בסוף ספר ירמיה מ והיינו חורבות ירושלים שהיא י"א שנה אחר גלות יהויכין דכתיבש ויהי בעשתי עשרה שנה למלך לדקיהו וגו' ומאי י״ח וי״ט י״ח לכיבוש יהויקים וי"ט למלכות נבוכדנלר: דאמר מר שנה רחשונה כיבש נינוה. שהיתה ראש מלכות אשור שהיה מלך בנינוה: שניה כיבש יהויקים. קראי קא דריש בסדר עולם כתיב בראש ספר דניאל בשנת שלש למלכות יהויקים בא נבוכדנלר בירושלים ויתן ה' את יהויקים בידו אפשר לומר כן והלא לא מלך אלא בשנת ארבע ליהויקים שנאמר בספר ירמיה (מה) הדבר אשר היה בשנת הרביעית ליהויקים היא שנה הראשונה לנבוכדנצר אלא מה תלמוד לומר בשנת שלש למלכות יהויקים בשנת שלשה למרדו לאחר שכיבשו עבדו שלשה שנים ומרד בו שנאמר ויהי לו [יהויקים] עבד שלש שנים וישב וימרד בו (מלכים ב כד) ולמדך כאן שעמד במרדו שלש שנים הרי ששה שנים לכיבושו ובפעם הואת נמסר בידו והרגו ונתקיים בו קבורת חמור יקבר (ירמיה כב) והמליך את יהויכין בנו תחתיו ובא לו לבבל (מדרש רבה מצורע פי"ט) אמרו לו יועליו האב מרד בך והמלכת בנו מתלא אמרן מכלבה בישה גוריה טבה לה נפיק חזר עליו לתשובת השנה והגלהו והמליך לדקיהו וכן כתיב בספר מלכים בסופו נמצאת גלות יהויכין בשנת שבע לכיבוש יהויקים והרי הכתוב קורא אותה בשנת שמונה

נשתהה הבנין שתים שנים לדריוש: ותרתין אמר איהו מימעא מעי אנא חשיבנא ולא מעינא מי כתיב למלכות בבל לבבל כתיב מאי לבבל לגלות בבל כמה בצירן תמני חשיב ועייל חילופייהו חדא דבלשצר וחמש דדריוש וכורש ותרתי דידיה הא שבעין כיון דחזי דמלו שבעין ולא איפרוק אמר השתא ודאי תו לא מיפרקי אפיק מאני דבי מקדשא

ואשתמש בהו בא שמן וריקד ביניהן והרג את ושתי והא שפיר חשיב איהו נמי מימעא מעי דאיבעי ליה למימני מחרבות ירושלים סוף סוף כמה בצירן ∞(חדיסר) [חד סרי] איהו כמה מלך ארביסר בארביסר דידיה איבעי ליה למיבני בית המקדש אלמה כתיב יבאדין במילת עבידת בית אלהא די בירושלם אמר רבא שנים מקומעות הוו תניא

תורה אור השלם יַ למֵלֶךְ תַּחַת דַּוִיד אַבִּיו וַיִּצְלַח וַיִּשְׁמִעוּ אֵלֶיו כָּל

 מִי בְּכָל אֱלֹהֵי הַאַרצוֹת הַאֵלָה אֲשֵׁר יְהָאָ בוּוֹר וְטַבֶּיֶוּוֹ אָנְשֶּׁ הָצִילוּ אֶת אַרְצָם מִיּדְי כִּי יַצִיל יְיָ אֶת יְרוּשְׁלֵם מִיְדִי: ישעיהו לו כ 3. בַּאדַיִן דְרְיָוֶשׁ מִלְכָּא בתב לכל עממיא אמיא

דניאל ו כו 4. שְפַּר קְּדָם דְּרְיֵנֶשׁ וַהְקִּים עַל מַלְכוּתָא לְאָחַשְׁדְרְפָּנֵיְא מְאָה וְעָשְׂרִן דִּי לְהֵוֹן בְּכָל מַלְבוּתָא: דניאל ו ב מַלְבוּתָא: .5. כה אמר כרש מלר

יהווים לחדש היא שנת תשע עשרה למלך נבוכדנצר מלך בכל בא נכווראדן רב טכחים וגוי. נמצא שהגלה יהויכין בשנת שמונה למלכו ונשאר יהויכין ל"ז שנה חבוש בבית האסורים בגלות עד שמת נבוכדנצר, שני ויהי בשלשים ושבע לגלות יהויכין מלך יהודה וגוי, הנה 2 מקודם גלות יהויכיין ח' שנים ול"ז שנה, הרי ארבעים וחמש שנה לנבוכדנצר. הנה מצאו שנות העוד במלכו אבל עשרים ושלש שנה לאוויל מרודך גמרא, ותרתי דבלשצר, הרי שבעים. אמר מדלא איפרוק כולי. אמר אחשורוש בלשצר טעה דאיבעו למימנא ע' לגלות. כמה בצרו ח' שנה שמלך נבוכדנצר קודם גלות יכניה עייל תמני שני חילופייהו, חדא דבלשצר וה' שנה דכורש ודריוש וב' שנים דידיה הא שבעים קיים ביינו דכתים בשנת שלש למלכו בשבת, כשנתיישב דעתו דאמר תוב לא מפרקי. כולה שמעתה ופשוטה היא.

למלכות נבוכדנלר בספר מלכים